

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

مؤلفان: د. ک. متروپولسکی، ی. ا. زوبریتسکی، و. ل. کروپ

ترجمه: پرویز بابائی

بازتایپ و ارسال: رادمان هوادار سازمان آزادیبخش مردم افغانستان «ساما»

۱۳ نومبر ۲۰۲۱

زمینه تکامل اجتماعی

(۱۴)

فصل هفتم

دولت های برده دار امریکا

دانشمندان غربی – به ویژه دانشمندان امریکائی غالباً ادعا می کنند که اقوام امریکای شمالی و جنوبی در تکامل اجتماعی خود راه منحصر به فرد و بی مانندی را پیموده اند. بدین گونه ایشان وجود قوانین عام تکامل اجتماعی را انکار می کنند. در واقع تفاوت اساسی در تکامل اجتماعی قاره امریکا، انقراض دیر تر نظام اشتراکی نخستین و پیدایش متأخر تر جامعه طبقاتی بوده است. ولی این موضوع نمی تواند بر حسب به اصطلاح عقب ماندگی جسمانی و روحی مردم بومی توجیه گردد. مسلم آنست که امریکا در عصر تاریخی متأخر تری مسکون شد و هزاران سال طول کشید که کوچ نشینان بدوی طرز یکجانشینی زندگی را در قاره بزرگ پیش گیرند و سبب تکامل بیشتر نیرو های مولده گردند. گذشته از این، به علت وضع ویژه جانوران امریکا، تقسیم اجتماعی کار میان کشاورزی و دامپروری یا بی اهمیت و یا به کلی مفقود بود.

تکامل آهسته جامعه امریکا سبب شد که وقتی اسپانیائی های فاتح به «دنیای جدید» رسیدند، با نظام اشتراکی نخستین، اتحادیه های قبیله ئی و حکومت های مستبد برده دار رو به رو شدند، در حالی که در این هنگام سپیده دم خونین سرمایه داری در اروپا فرا رسیده بود.

اتحادیه اراکانیا^{۱۱} که از چهار قبیله ساکن قلمرو کنونی چیلی تشکیل شده بود، از همه چشمگیر تر بود. اراکانیا ها به مهاجمان اسپانیائی ضربات مهلکی وارد آوردند. مهاجمان هیچ گاه نتوانستند مقاومت اتحادیه مزبور را در هم شکنند.

جامعه «مایا»

در آغاز عصر جدید قبایل مایا^{۱۲} دارای تمدنی بسیار شکوفا بودند که از مجموعه ای از دولت – شهر های واقع در شبه جزیره یوکاتان (میان خلیج مکسیکو و جزایر آنتیل و سرزمین مجاور آن) تشکیل شده بود.

هر دولت مایائی شامل یک شهر و ناحیه اطرافش بود. فرمانروا از قدرت عالی قانونگذاری، اجرائی، قضائی و دینی برخوردار بود. رؤسای روحانی و جنگی نزدیک ترین محارم او بودند. برده داری متداول بود. جنگ، تجارت برده و

بردگی و امداران، منابع عمده تحصیل بردگان جدید بودند. برده ساختن مجرمان گوناگون که در چین هم متداول بوده است، در این قاره نیز شایع بود.

بازرگانان بخش مهم جامعه مایا را تشکیل می دادند. در یوکاتان سنگ های فلزی وجود نداشت، ولی در میان مایا ها و قبایل همسایه مبادله قابل توجهی وجود داشت و از دانه های کائوچو برای واحد پول عمومی استفاده می شد. چاک دادن و سوزاندن زمین، پایه اقتصاد کشاورزی مایا بود. مایائی ها کشاورزی متبخر بودند. آنها میوه ها، باقلا، کتان، کائوچو و انواع ذرت [جواری] کشت می کردند.

صنعتگران مایائی عبارت بودند از بافندگان، جواهرسازان، اسلحه سازان، سنگ تراشان و کنده کاران روی استخوان، چوب و سنگ. و نیز در دوختن سربند های پردار استاد بودند. چون فلزات بسیار کمیاب بود، صنعتگران وسائل و سلاح را از "ابسیدین" (شیشه طبیعی) می ساختند که دوام شگفتی آور آن معروف بود. تشریفات دینی مایا ها هم پیچیده و هم باشکوه بود. برای سرکوبی و ترساندن بردگان و در انقیاد نگه داشتن آنها، خدایان بسیاری لازم بود که بی رحمانه تقاضای قربانی های تازه انسانی می کردند. ولی شواهدی در دست است که درون دولت - شهر های مایائی پیکار طبقاتی جریان داشته است.

تخزن [انباشته شدن] دانش که با نیاز های عملی تمدن و کشاورزی ترکیب شده بود، مبادی اولیه ریاضیات، نجوم و تاریخ را به میان آورد. مایا ها یک سیستم حساب مبتنی بر اعداد بیست (سیستم بیست گانه) و نموداری برای صفر اختراع کردند. گاهشمار مایائی سال را به دقیقه نشان می داد که معنای آن اینست که گاهشمار مزبور درست تر از گاهشمار خود ما بوده است. مایا ها کتابت هیروگلیف داشتند که به طور وسیع قابل استفاده بود. هر ۲۰ سال دیواری سنگی برپا می شد و حوادث عمده ۲۰ سال گذشته در آن ثبت می گشت. مایا ها کتاب هائی از نوار های دراز از نوعی کاغذ مخصوص ساخته بودند که مانند بادبزین زنانه، تا می شد. صد ها کتاب خطی از این نوع به تحریک روحانیت کاتولیک اسپانیا سوزانده شد.

مایا ها یادگار هائی از پیکره های سنگی و بنا های باشکوه و گچ بری های شگفت انگیز به وجود آورده بودند. پراکندگی قوم مایا و ستیزه دائمی میان دولت های گوناگون آن، فتوحات استعماری اسپانیائی ها را در یوکاتا و نواحی مجاور آن و نابود ساختن فرهنگ درخشان و بی مانند مایا ها را بسی آسان نمود.

دولت ازتک

در شمال یوکاتان در فلات مکسیکو در طی قرون متمادی دولت برده دار دیگری وجود داشت. این دولت به وسیله قبیله مکسیکا یا ازتک^{۱۳} تأسیس شده بود. آنها در یک جزیره غیرقابل دسترس از دریاچه "تِزکو" ساکن شدند و اتحادیه ای را بر قبایل خویشاوند دیگر تحمیل کردند و هسته دولت آینده را تشکیل دادند.

هنگامی که فاتحان اسپانیائی در این سرزمین ظاهر شدند، جریان انتقال از اتحادیه قبیله ئی به استبداد برده داری تقریباً تکمیل شده بود. در آن هنگام هنوز یک مدیریت قبیله ئی ظاهری وجود داشت، لیکن از ریشه تغییر یافته بود و اینک وظیفه دیگری انجام می داد. ازتک ها با آمدن به فلات مکسیکو، در زمانی نسبتاً متأخر دستاورد های فرهنگ پیشرفته ای را که با آن رو به رو شدند، جذب نمودند؛ فرهنگی که به وسیله قبایل تولک^{۱۴}، المک^{۱۵} و میکستیک^{۱۶} ایجاد شده بود و بدین گونه توانستند در دوره نسبتاً کوتاهی از زمان، تمدن پیشرفته خویش را به وجود آورند.

رئیس دولت فرمانروای خودکامه ای بود که مورد حمایت یک دستگاه دولتی پیچیده، ارتش و روحانیان بود. ازتک ها به جنگ های دائمی مشغول بودند و از این رهگذر تعداد زیادی اسیر به چنگ آوردند. برخی از اسراء برای تسکین خشم

خدایان قربانی می شدند و برخی دیگر به برده تبدیل می گشتند. تجارت برده و افراد و امدار دو منبع عمده دیگر تحصیل بردگان جدید به شمار می رفت. طاقت فرسا ترین کار ها به بردگان محول می شد. مجازات جسمانی هم معمول بود و غالباً بردگان "خطاکار" در پیشگاه خدایان قربانی می شدند.

افراد آزاد به گروه های متعدد تقسیم شده بودند که یادآور وارانای هندی و تقسیم بابل بود. آزادگان در دولت از تک یکی از پست ترین گروه ها را تشکیل می دادند. بخش بزرگی از آنچه آنها تولید می کردند، از طرف دولت تصاحب می گشت و برای حمایت از ارتش و افزایش ثروت فرمانروا، اشراف و روحانیت، مورد استفاده قرار می گرفت.

پایه تمدن از تک کشاورزی بود. مکسیکوئی ها و از تک ها به ویژه محصولات باارزشی نظیر کاکائو، لاستیک، گوجه فرنگی و ذرت تولید می کردند. از تک ها که با کمبود زمین قابل کشت مواجه بودند، جزایری مصنوعی در دریاچه [بحیره] احداث کرده و در آن جا باغ های میوه و نارنجستان هائی به وجود آورده بودند.

پیشه های بسیار تکامل یافته ای در آنجا وجود داشت. جواهرسازان، اسلحه سازان، بنا ها و سفالگران از تک استادان رشته خود محسوب می شدند.

تجارت، از جمله تجارت با قبایل دیگر رونق داشت. واحد های پولی از ساقه های پَر درست شده بود که داخل آن به اندازه های گوناگون با خاک طلا پر شده بود.

از تک ها کتابت تصویرنگار داشتند. آنها از هیروگلیف برای معرفی کلمات استفاده می کردند، سیستمی که ظاهراً تحت تأثیر کتابت های دیگر به وجود آمده بود.

حجاری، معماری و ادبیات با کتابت تصویرنگار و آثار هنری از تک در نتیجه حملات وحشیانه مهاجمان اسپانیایی به پایتخت (مکسیکو) نابود شد، ولی بقایای ناچیز آن آثار، نمایشگر تمدنی شکوفاست.

دولت چیچا

دولت های متعدد کوچک دیگری نیز وجود داشتند که در قلمرو کلمبیای فعلی به وسیله بومیان امریکا تأسیس شده بود. از آن جا که اطلاعات موجود در باره جامعه چیچا^{۱۷} بسیار محدود است، نمی توان تصویر جامع و کاملی از آن به دست داد. همین قدر می توان گفت که دولت های مزبور در جامعه های طبقاتی بودند که در چارچوب آن نظام برده داری رشد می کرد.

ادامه دارد

پاورقی:

۱. Aracania
۲. Maya
۳. Aztec
۴. Tezcco
۵. Toltec
۶. Olmec
۷. Ghepcha

